

تحلیل میزان تاثیر ویژگی‌های بصری بیلبوردهای تبلیغاتی بر ارزش ویژه برنده

(مورد مطالعه مشتریان شهر کتاب بابل)

پریماه فلاحیان^۱، نادیا معقولی^۲، عطیه نتاج مجد^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، مؤسسه آموزش عالی طبری بابل، مازندران، ایران (نویسنده مسئول)

^۲ دکترای پژوهش هنر، استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائم‌شهر، مازندران، ایران

^۳ عضو هیأت علمی مؤسسه آموزش عالی طبری بابل، مازندران، ایران

چکیده

اگر بخواهیم توان عملکردی یک رسانه را در بستر تبلیغاتی مورد سنجش قرار دهیم، باید به قدرت اثربخشی آن بر تفکرات مردم در یک جامعه، به عنوان یکی از معیارهای مهم ارزشیابی، توجه کنیم. چنانچه آن رسانه بتواند با معرفی برنده مورد تبلیغ، نظر مخاطبان را به سمت خرید محصولات آن برنده، سوق دهد، نشانگر این نکته است که توانسته است تا رسالت تبلیغی خود را به شکلی صحیح به سرانجام برساند. در این تحقیق، هدف شناسایی تأثیرات ویژگی‌های بصری بیلبوردهای تبلیغاتی در بیلبوردهای تبلیغاتی فروشگاه‌های شهر کتاب در سطح شهرستان بابل و دستیابی به الگوی مشخصی برای سوق دادن طراحان گرافیست در جهت خلق آثاری با قدرت جلب توجه بیشتر در مخاطبان است. در این تحقیق که به روش توصیفی-پیمایشی صورت گرفته است، نخست به بحث درباره‌ی تعاریف و مفاهیم اولیه در حیطه‌ی تبلیغات پرداخته شد. در ادامه، مجموعه‌ای از معیارها و شاخص‌ها در ارتباط با طراحی بیلبوردهای تبلیغاتی استخراج گردید. البته روش این پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی بوده که به بررسی و تحلیل همبستگی روابط بین متغیرهای ویژگی‌های بصری بیلبوردها و ارزش ویژه برنده با یکدیگر و اثر آنها بر تمایل به خرید مشتریان، پرداخته است. همچنین پنج متغیر مستقل این تحقیق، شامل «رنگ تبلیغات»، «اندازه‌ی بیلبورد»، «فرم یا شکل بیلبورد»، «تصویر برند یا لوگوی قرار گرفته بر بیلبورد» و «شعار یا پیام تبلیغاتی به کار رفته بر بیلبورد»، به عنوان مولفه‌های بصری بیلبوردهای تبلیغاتی می‌باشد. در پایان نتیجه‌ی حاصل از تحقیق نشان داد که فرض تاثیرگذاری وفاداری بر ارزش ویژه برنده و همچنین تاثیرگذاری ویژگی‌های بصری بیلبوردهای تبلیغاتی بر وفاداری رد و باقی مفروضات تایید می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: بیلبورد، تمایل به خرید، ارزش ویژه برنده، آگاهی و تداعی، وفاداری، کیفیت ادراک شده

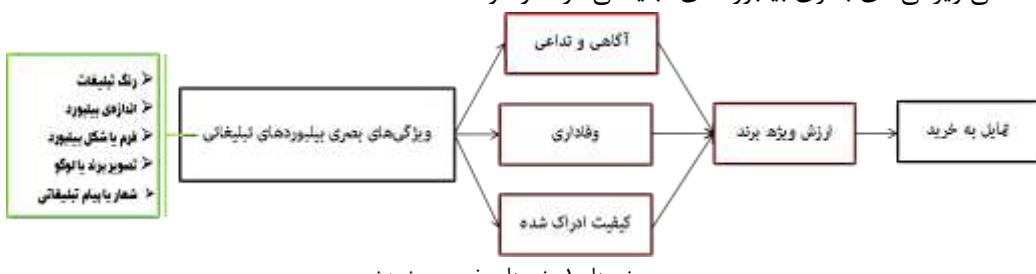
۱- مقدمه:

بیلبوردهای تبلیغاتی که از آن‌ها به عنوان نوعی از تبلیغات محیطی نیز یاد می‌شود، شکلی از تبلیغات هستند که در تبلیغات تجاری شرکت‌ها و برندهای مختلف جهان، نقش بسیار مهم و تعیین‌کننده دارند. تمامی تبلیغاتی که در جاهای آزاد، شامل برون‌شهری و درون‌شهری هستند، مشتمل بر تبلیغ به شیوه‌ی محیطی می‌باشند؛ مثل تلویزیون شهری، بیلبورد و موارد مشابه آن‌ها. بهره‌گیری از این نوع بیلبوردها در سطوح مختلفی همچون جاده‌ها، اتوبان‌ها و داخل شهرها همواره روند صعودی دارد. هر بیلبورد دارای توانایی و قابلیتی مختص به خود برای نمایش پیام‌ها، در طول شبانه‌روز است (Lithgow, 1999: 56).

از جمله مزیت‌های بهره‌گیری از بیلبوردهای شهری در برابر رسانه‌های دیگر می‌توان به مواردی مانند؛ «قرار دادن تبلیغات نزدیک به نقطه فروش»، «تکرار در محیط‌های مختلف و برخورد با مسافرها»، «قابلیت در دسترس بودن زیاد»، «حاضر بدن و در معرض دید بودن در طی شبانه‌روز»، «منعطف‌بودن از لحاظ جغرافیایی برای مبلغین منطقه»، «کارآمدی در حیطه‌ی اقتصادی به لحاظ مخارج پایین تولیدی»، «اثربخشی بصری بر میزان تبلیغات» و «خلاقانه‌بودن پیام برای آگاهی بیشتر از برنده مورد تبلیغ»، اشاره کرد (Kelly & Jugenheimer, 2004).

تبلیغ با استفاده از بیلبوردهای تبلیغاتی، یک تبلیغ واضح و تأثیرگذار در بازاریابی است. نکته‌ای که این تحقیق را منحصر به فرد می‌کند این است که در آن تلاش شده است وضعیت فعلی این شکل از تبلیغات را بررسی کند تا دریابد که آیا بیلبوردها همچنان می‌توانند سبب تاثیر بر ارزش ویژه‌ی برنده و افزایش آن شوند؟ و اگر اینطور است، عواملی که در این امر نقش دارند شناسایی شده و میزان تاثیر آنها سنجیده شود. این تحقیق به بررسی و شناسایی میزان تاثیر عوامل بصری بیلبوردهای تبلیغاتی بر مولفه‌هایی چون آگاهی و تداعی، وفاداری و کیفیت ادراک شده، و در نتیجه میزان تاثیر آن‌ها بر ارزش ویژه‌ی برنده و افزایش تمایل به خرید در میان مشتریان محصول تبلیغ شده، در بیلبوردهای تبلیغاتی شهرستان بابل پرداخته شود.

از طرفی دیگر، از نظر مخاطبان، ابعاد مختلف دیداری و بصری در بیلبوردها، همواره بسیار بالهمیت و کارآمد هستند و همچنین، حافظه‌ی افراد دارای توانایی خاصی است که در یادسپاری و یادآوری تصاویر بسیار حائز اهمیت است، که خود این امر دارای اهمیتی فراوان در بحث تبلیغات است (صدقان، ۱۳۹۰: ۱۷). بر اساس بررسی پژوهش‌های پیشین در مطالعه‌ی حاضر پنج بعد؛ «رنگ تبلیغات»، «اندازه‌ی بیلبورد»، «فرم یا شکل بیلبورد»، «تصویر برند یا لوگو» و «شعر یا پیام تبلیغاتی»، به عنوان ابعاد اصلی ویژگی‌های بصری بیلبوردهای تبلیغاتی در نظر گرفته شده‌اند.

۲- پیشینه تحقیق:

علیرضا بخشی‌زاده و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی با عنوان «تأثیر ابعاد بصری تبلیغات محیطی مجتمع‌های تجاری بر آگاهی از برنده، ترجیح برنده و وفاداری مشتریان» عنوان می‌دارند که ابعاد بصری تبلیغات محیطی شامل برنده، لوگو، تایپوگرافی، رنگ و شعار تبلیغات محیطی، تأثیر معنی‌دار و مثبتی بر آگاهی از برنده و ترجیح برنده دارند. مرجان صلوانی (۱۳۹۰) در نشريه نقش‌مايه و در پژوهشی تحت عنوان «تأثیر گرافیک محیطی در ارتباطات شهری (تحقیقات رنگ در شهر تهران و تاثیر آن در زیبایی فضای شهر در ۴ منطقه از شهر تهران، شمال، جنوب، شرق، غرب)»، با بررسی و شناسایی تاثیرات رنگ و بر اساس یک سیستم رنگی سازمان یافته و همچنین با برنامه‌ریزی اصولی و عملی در ساختار شهر تهران، می‌توان در ایجاد تمرکز ذهنی و افزایش حس آرامش در قالب محیط یا به عبارتی آرام‌سازی بصری، موثرتر عمل نمود. چان و چنگ (۲۰۱۱) مطالعه‌ای با عنوان

«آگاهی از تبلیغات محیطی در هنگ کنگ» انجام داده‌اند. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که تبلیغات محیطی خلاقانه‌تر و با تنوع رنگی بیشتر، سطح آگاهی از تبلیغ بالاتری می‌آفرینند و افرادی که در دفعات بیشتری با تبلیغ رو به رو می‌شوند نیز سطح آگاهی بالاتری از تبلیغ دارند. تیلور و همکاران (۲۰۰۶) مطالعه‌ای با عنوان «استفاده و اثربخشی بیلبوردها» انجام داده‌اند. این محققان در این پژوهش، به این نتیجه می‌رسند که بیلبوردها با طرح‌های خلاقانه با تحریک حواس مخاطبان و جلب توجه بالا، رسانه‌ی مناسبی برای کسب‌وکارها و معرفی محصولات و خدماتشان هستند. بارگاوا و همکاران (۱۹۹۹)، مطالعه‌ای با عنوان «نقش تبلیغات محیطی در توسعه‌ی فروش» انجام دادند. نتایج و یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که تبلیغات محیطی که خلاقانه و مبتنی بر هویت بصری مطلوب و منسجمی طراحی و اجرا می‌شوند، می‌توانند اثرات مثبت و معنی‌داری بر توسعه‌ی فروش شرکت‌های تجاری داشته باشند. دونسو و همکاران (۱۹۹۳) مطالعه‌ی دیگری با عنوان «فاکتورهای مؤثر بر یادآوری تبلیغات محیطی» انجام داده‌اند. این پژوهش به عوامل مؤثر بر مخاطبان، ناشی از اثر بیلبوردهای تبلیغاتی می‌پردازد و عواملی از قبیل تکرار دیده‌شدن بیلبوردهای تبلیغاتی، طراحی خلاقانه‌ی این نوع تبلیغات، توجه به ابعاد هویت بصری نام تجاری و مکان مناسب نمایش تبلیغات را مهمترین عوامل ارتقای میزان آگاهی و تداعی و همچنین کیفیت ادراک شده، معرفی می‌کنند.

۳- روش تحقیق:

روش این پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی بوده که به بررسی و تحلیل همبستگی روابط بین متغیرهای ویژگی‌های بصری بیلبوردها و ارزش ویژه‌ی برنده با یکدیگر و اثر آنها بر تمایل به خرید مشتریان، پرداخته است. هدف این پژوهش کاربردی است. محصول بررسی شده بیلبوردهای تبلیغاتی در سطح شهر با بل بوده و تکمیل پرسشنامه از میان مردم و به طور تصادفی انجام خواهد شد. شد.

با توجه به اینکه، حجم نمونه لازم برای پژوهش حاضر نامحدود است، با استفاده از فرمول کوکران، تعداد ۳۸۴ نفر به عنوان نمونه در نظر گرفته شده که به روش نمونه‌گیری تصادفی و در دسترس یا آسان انتخاب شدند. بنابراین، در مجموع امر بررسی و تجزیه و تحلیل داده‌ها و اطلاعات به دست آمده، با همین تعداد پرسشنامه صورت گرفت. تحلیل داده‌ها با نرم‌افزارهای PLS3 و SPSS19 انجام شد. در ادامه باید گفت که ابزار اصلی مورد استفاده در این پژوهش برای جمع‌آوری اطلاعات کتابخانه‌ای؛ مطالعه‌ی کتب، مقاله، فیش‌برداری و ... و برای اطلاعات میدانی؛ پرسشنامه است.

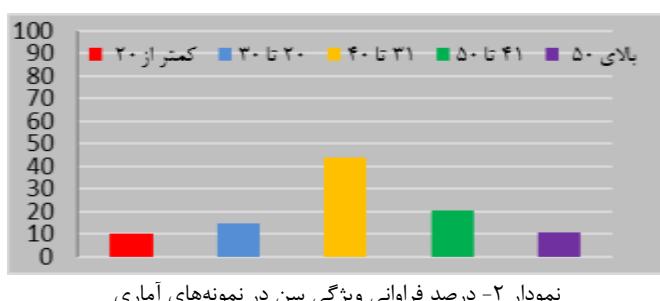
۴- آمار توصیفی تحقیق:

در این بخش از تحقیق، ارائه و دسته‌بندی آمارهای توصیفی و همچنین ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه‌ها در قالب جداول و نمودارها صورت گرفته است. شناسایی و دسته‌بندی این ویژگی‌ها و خصوصیات از نمونه‌ها، به این دلیل دارای اهمیت است که ما می‌توانیم به کمک آن‌ها مشخصات و ویژگی‌های کلی جامعه‌ی آماری که در تحقیق حاضر قرار است مورد بررسی قرار بگیرد را برای محققان و پژوهشگران دیگر مشخص کنیم.

۴-۱- سطوح سنی نمونه آماری:

جدول ۱- فراوانی سطوح سنی نمونه‌های آماری

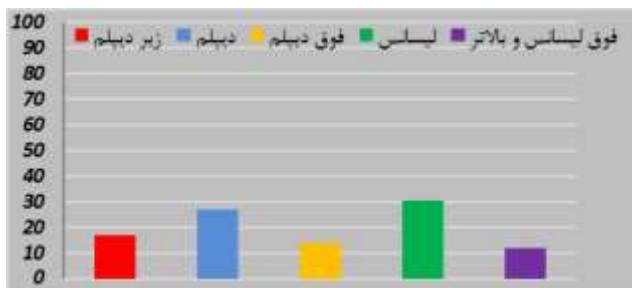
سن	فراآوانی	درصد فراوانی
کمتر از ۲۰ سال	۳۸	۹/۹
۲۰-۳۰ سال	۵۷	۱۴/۸
۳۱-۴۰ سال	۱۶۹	۴۴/۱
۴۱-۵۰ سال	۷۸	۲۰/۳
۵۰ سال	۴۲	۱۰/۹
جمع	۳۸۴	۱۰۰

جدول ۱ و نمودار ۲ این نکته را نشان می‌دهند که؛ ۹/۹۰ درصد از نمونه‌ی آماری تحقیق در رده‌ی سنی پایین‌تر از ۲۰ سال، ۱۴/۸۰ درصد از آنها بین ۲۰ الی ۳۰ سال، ۴۴/۱۰ درصد از نمونه‌ها بین ۳۰ الی ۴۰ سال، ۲۰/۳۰ درصد از آنها بین ۴۰ الی ۵۰ سال و در نهایت میزان ۱۰/۹۰ درصدشان در رده‌ی سنی بالاتر از ۵۰ سال می‌باشند.

۴-۲- تحصیلات نمونه‌های آماری:

جدول ۲- فراوانی میزان تحصیلات نمونه‌های آماری

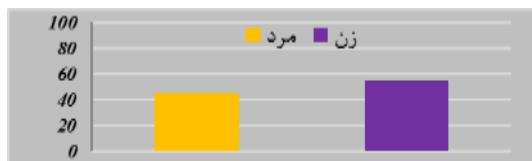
نمودار ۳- درصد فراوانی براساس تحصیلات نمونه‌های آماری

میزان تحصیلات	فراءانی	درصد فراءانی
زیر دیپلم	۶۴	۱۶/۷
دیپلم	۱۰۴	۲۷/۱
فوق دیپلم	۵۳	۱۳/۸
لیسانس	۱۱۷	۳۰/۴
فوق لیسانس و بالاتر	۴۶	۱۲
جمع	۳۸۴	۱۰۰

بر اساس جدول شماره ۲ و نمودار شماره ۳، می‌توان دریافت که؛ ۱۶/۷۰ درصد از نمونه‌ها از تحصیلات زیر دیپلم، ۲۷/۱۰ درصد از تحصیلات دیپلم، ۱۳/۸۰ درصد از تحصیلات فوق دیپلم، ۳۰/۴۰ درصد از تحصیلات لیسانس و ۱۲ درصد از تحصیلات فوق لیسانس و بالاتر برخوردارند.

۴-۳- جنسیت نمونه‌های آماری:

جدول ۳- مقدار فراوانی بر حسب جنسیت نمونه‌های آماری

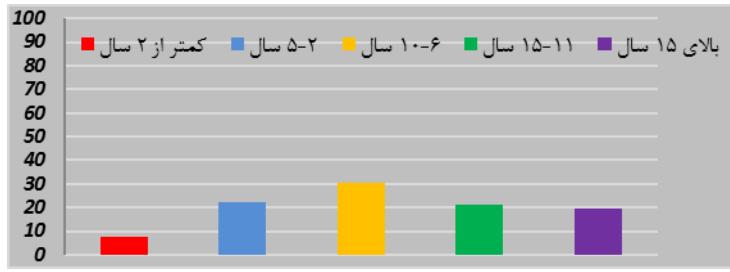

نمودار ۴- درصد مقدار فراوانی بر حسب جنسیت نمونه‌های آماری

جدول شماره ۳ و نمودار شماره ۴ بیانگر این نکته است که؛ ۴۵/۱۰ درصد از کل نمونه‌های آماری تحقیق حاضر متشكل از مردان و ۵۴/۹۰ درصد متشكل از زنان است.

۴-۴- سابقه خرید نمونه‌های آماری:

جدول ۴- فراوانی سابقه خرید نمونه‌های آماری

نمودار ۵- درصد فراوانی مربوط به سابقه خرید نمونه‌های آماری

بر اساس بررسی صورت گرفته در جدول شماره ۴ و نمودار شماره ۵، می‌توان دریافت که؛ ۷/۳۰ درصد از کل نمونه‌های آماری تحقیق حاضر از سابقه خرید پایین‌تر از ۲ سال، ۲۲/۱۰ درصد از آنها از سابقه‌ی خرید بین ۲ تا ۵ سال، ۳۰/۲۰ درصد از آنها از

سابقه‌ی خرید بین ۶ تا ۱۰ سال، ۲۱/۱۰ درصد از آنها از سابقه‌ی خرید بین ۱۱ تا ۱۵ سال و در نهایت حدود ۱۹/۳۰ درصد از آنها از سابقه‌ی خرید بالای ۱۵ سال از فروشگاه زنجیره‌ای در شهرستان بابل برخوردار هستند.

-۵- آمار استنباطی تحقیق:

۱-۵- آزمون نرمالیته توزیع داده‌ها (کولموکروف-اسمیرنوف): برای تجزیه و تحلیل آزمون نرمالیته توزیع اطلاعات و داده‌های تحقیق از آزمون کلموکروف-اسمیرنوف بهره گرفته شده که نتایج حاصل از آنها در جدول ۵ مشخص شده است.

جدول ۵- بررسی و تجزیه و تحلیل نرمالیته توزیع داده‌های تحقیق

متغیرهای پژوهش	میانگین	انحراف معیار	حجم نمونه	سطح معناداری
ویژگی‌های بصری بیلوبدهای تبلیغاتی	۳/۳۱۹	۰/۸۵۴	۳۸۴	۰/۰۶۴
آگاهی و تداعی	۳/۳۶۵	۰/۶۶۳		۰/۲۵۲
وفاداری	۳/۴۱۵	۰/۵۷۵		۰/۱۵۷
کیفیت ادراک شده	۳/۵۰۵	۰/۶۶۱		۰/۳۱۰
ارزش پژوه برند	۳/۳۷۴	۰/۶۶۵		۰/۲۱۱
تمایل به خرید	۳/۴۰۴	۰/۴۱۵		۰/۱۸۹

مطابق جدول شماره ۵، به این دلیل که در سطح اطمینان ۹۵ درصد و میزان خطای مشخص شده در اندازه‌گیری داده‌ها ۵٪ است، برای همه متغیرهای تحقیق سطح معناداری مطابق با $Sig < 0.05$ محاسبه گردیده است، پس فرض صفر تحقیق تایید شده و فرض یک تحقیق رد می‌شود. بر این اساس می‌توان گفت که؛ داده‌های تحقیق پیرو توزیعی نرمال هستند و برای بررسی و تجزیه و تحلیل استنباطی آنها، می‌توان از آزمون‌های آماری پارامتریک استفاده کرد.

۲-۵- آزمون آلفای کرونباخ: یکی از روش‌های محاسبه اینکه پرسشنامه قابل اعتماد است یا نه، روش آلفای کرونباخ می‌باشد. در تحقیق پیش‌رو، جهت ارزیابی کردن پایایی آن از روش ضریب آلفای کرونباخ و جهت محاسبه آن از نرم‌افزار SPSS19 استفاده شده است. در راستای همین امر، ابتدا واریانس نمره‌های به دست آمده از هر یک از زیرمجموعه‌ها، پرسش‌های تحقیق و واریانس کل حساب شده و در نهایت به وسیله‌ی معادله زیر، مقدار ضریب آلفا را محاسبه کردیم (حافظ نیا، ۱۳۸۲: ۲۳).

$$\alpha = \frac{J}{J-1} \left(1 - \frac{\sum S_j}{S^2} \right)$$

معادله ۱- روش آلفای کرونباخ

البته آزمونی که در این تحقیق به منظور آزمودن فرضیه‌های تحقیق و مدل پیشنهادی استفاده شده، همان معادله‌های ساختاری (SEM) است که با استفاده از نرم‌افزار PLS نسخه ۳ استفاده گردید.

۳-۵- پایایی ترکیبی: به منظور تحلیل میزان همسان‌بودن درونی از معیار پایایی ترکیبی، در مدل اندازه‌گیری تحقیق در نرم‌افزار PLS بهره گرفته شد. در این روش باید مقادیر پایایی ترکیبی به ازای هر متغیر بالاتر از عدد ۰/۷ (نوinalی، ۱۹۷۸) باشد، که این امر نشان می‌دهد که مدل اندازه‌گیری این تحقیق از پایداری درونی مناسبی برخوردار است.

۴-۵- روایی یا اعتبار همگرا(AVE): این عبارت هنگامی شکل می‌گیرد که در تحقیق امتیازهایی که از دو نرم‌افزار در مورد مفهومی مشخص، به دست می‌آید، دارای همبستگی بالایی باهم باشند. این شاخص باید دارای لاقل مقدار ۰/۵ باشد (هالند، ۱۹۹۹) و نشانگر این است که متغیرهای پنهان مدنظر در این تحقیق در کمترین مقدار خود بیانگر حدود ۵۰ درصد از واریانس متغیرهای پیدا هستند.

^۱Average Variance Extracted

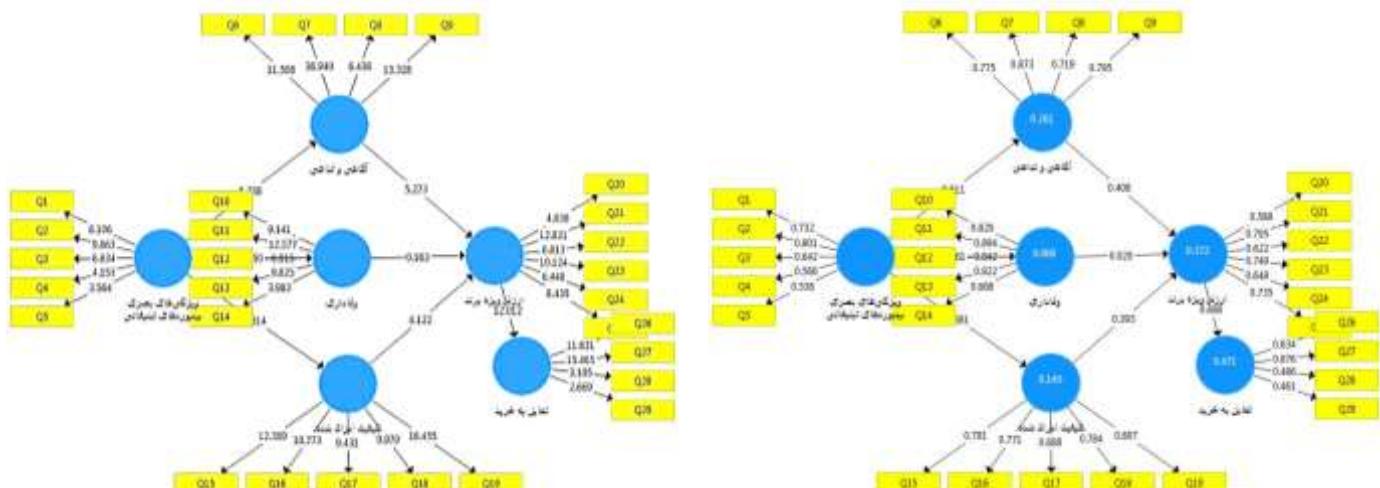
۵-۵- کیفیت مدل اندازه‌گیری: کیفیت مدل اندازه‌گیری با شاخص اشتراک یا روابی متقاطع (Cv Com) محاسبه می‌شود. این شاخص توانایی مدل مسیر را در پیش‌بینی متغیرهای پیدا از طریق مقادیر متغیر پنهان متناظرشان می‌سنجد. اگر این شاخص عددی مثبت باشد، مدل اندازه‌گیری از کیفیت لازم برخوردار خواهد بود (صمدی تیراندازی و همکاران، ۳۸: ۱۳۹۲).

جدول ۶- جدول مربوط به نتایج آزمون آلفای کرونباخ در کنار ضریب پایایی ترکیبی پرسشنامه‌های تحقیق

Cv Com	AVE	پایایی ترکیبی	آلفای کرونباخ	متغیر	ردیف
۰/۴۰	۰/۵۱	۰/۸۹	۰/۸۱	ویژگی‌های بصری بیلبوردهای تبلیغاتی	۱
۰/۳۳	۰/۵۸	۰/۸۴	۰/۷۶	آگاهی و تداعی	۲
۰/۵۷	۰/۵۵	۰/۸۵	۰/۷۷	وفادری	۳
۰/۴۴	۰/۵۱	۰/۷۳	۰/۷۴	کیفیت ادراک شده	۴
۰/۳۹	۰/۵۶	۰/۷۲	۰/۸۱	ارزش ویژه برنده	۵
۰/۵۶	۰/۶۰	۰/۷۷	۰/۷۹	تمایل به خرید	۶

نتایج مربوط به مولفه‌های برازش در مدل اندازه‌گیری تحقیق حاضر در جدول شماره‌ی ۶ آمده است. همانگونه که دیده می‌شود در این جدول میزان آلفای کرونباخ و ضریب پایایی ترکیبی همهی متغیرهای موجود دارای محدوده‌ای مجاز و قابل پذیرش که همان مقدار بالاتر از ۰/۷ است جای دارند. و نیز مقدار عددی AVE مربوط به این متغیرها که در جدول موجود هستند، تماماً از محدوده‌ی مرزی ۰/۵ بالاتر هستند. این بند نشان می‌دهد که مقدار مولفه‌های کیفیت در این مدل به ازای همهی متغیرهای مورد بررسی مثبت است و معدل کل آن نیز برابر ۰/۴۴،۸۳ می‌باشد که نشان‌دهنده‌ی کیفیت مطلوب و قابل قبول مدل‌های اندازه‌گیری است.

۶- بررسی مدل پژوهش:

نمودار ۷- بررسی مدل در حالت تخمین ضرایب

نمودار ۶- بررسی مدل در حالت تخمین ضرایب

جدول ۷- ضرایب مسیرها مدل پژوهش

سطح معناداری	مقدار آزمون تی تست	ضرایب مسیر	
۰,۰۰۰	۵,۲۷۳	۰,۴۰۸	آگاهی و تداعی -> ارزش ویژه برنده
۰,۰۰۰	۱۲,۰۱۲	۰,۶۸۶	ارزش ویژه برنده -> تمایل به خرید
۰,۸۷۰	۰,۱۶۳	۰,۰۲۰	وفادری -> ارزش ویژه برنده
۰,۰۰۰	۵,۳۸۸	۰,۵۱۱	ویژگی‌های بصری بیلبوردهای تبلیغاتی -> آگاهی و تداعی
۰,۰۵۲	۱,۹۵۰	۰,۲۶۱	ویژگی‌های بصری بیلبوردهای تبلیغاتی -> وفاداری

۰,۰۰۰	۳,۸۱۴	۰,۳۸۱	ویژگی‌های بصری بیلبوردهای تبلیغاتی <- کیفیت ادراک شده
۰,۰۰۰	۴,۱۲۲	۰,۳۹۳	کیفیت ادراک شده <- ارزش ویژه برند

در جدول شماره ۷، ارتباط در مسیرهایی که سطح معناداری معادل آنها کمتر از ($0/05$) بوده تایید و برای مسیرهایی که سطح معناداری بالاتر از ($0/05$) می‌باشد رد می‌گردد لذا داریم: فرض تاثیرگذاری وفاداری بر ارزش ویژه برند و همچنین تاثیرگذاری ویژگی‌های بصری بیلبوردهای تبلیغاتی بر وفاداری با توجه به بالاتر بودن سطح معناداری از مقدار ($0/05$) رد می‌گردد و باقی مفروضات معادل مسیرهای دیگر نمودار و جدول شماره ۷ تایید می‌گردد.

۷- مقایسه‌ی مولفه‌های بصری بیلبوردها:

جدول ۸- آزمون همخطی بودن

تئرانس	متغیرها
۰/۶۳۶	تصویر برند
۰/۵۲۸	اندازه
۰/۶۱۴	رنگ
۰/۶۲۲	فرم
۰/۶۰۷	شعار یا پیام

با در نظر گرفتن نتایجی که از آزمون همخطی بررسی شده در جدول ۸ به گزارش رسیده است؛ میزان تورم واریانس (VIF) میان اعداد یک تا ده قرار دارد که این میزان مطلوب و قابل قبول است و از طرفی دیگر، میزان تئرانس نیز از ۱/۰ بیشتر بوده که باز هم در بازه‌ای مطلوب و قابل قبول می‌باشد.

جدول ۹- خلاصه مدل

خطای برآورد	ضریب تعديل شده مرربع R	ضریب مرربع R	ضریب R
۰/۵۲۶	۰/۵۹۸	۰/۶۰۵	۰/۷۷۸

طبق جدول شماره ۹ و با استناد به ضریب مرربع R، پنج متغیر در سطح ۷۷ درصد متغیر عوامل بصری در بیلبوردهای تبلیغاتی شهرستان بابل پیش‌بینی می‌شوند که نشانگر ارزشمندی بالای آزمون رگرسیون در تحقیق حاضر است.

جدول ۱۰- آزمون آنوا

مدل	مجموع مربعات	DF	میانگین مربعات	مقدار آزمون F	سطح معناداری
رگرسیون	۱۰۳/۷۴۴	۴	۲۵/۹۳۶	۹۳/۶۴۸	۰/۰۰۰
پسماند	۶۷/۸۵۴	۲۴۵	۰/۲۷۷		
کل	۱۷۱/۵۹۸	۲۴۹			

همچنین، مطابق با جدول ۱۰ و با استناد به سطح معناداری بدست آمده متغیرهای مورد مطالعه از حیث اثربازی از طراحی در سه سطح متفاوت قرار داشته و رتبه‌بندی آنها به کمک آزمون رگرسیون معنادار می‌باشد.

جدول ۱۱- جدول ضرایب

الویت بندی	سطح معناداری	t	ضرایب استاندارد شده	ضرایب استاندارد نشده		مدل
				Beta	Std. Error	
۱	۰/۰۰۰	۳/۵۳۱	۰/۴۱۳	۰/۰۴۹	۰/۳۹۶	تصویر برند
۳	۰/۰۰۰	۳/۹۹۹	۰/۲۷۶	۰/۰۵۶	۰/۲۵۶	اندازه
۲	۰/۰۰۳	۲/۰۰۸	۰/۴۰۴	۰/۰۸۷	۰/۳۸۸	رنگ

فرم	۰/۲۹۸	۰/۰۹۲	۰/۳۱۱	۴/۰۱۶	۰/۰۰۰	۴
شعار یا پیام	۰/۲۲۴	۰/۰۶۱	۰/۲۴۳	۳/۳۴۹	۰/۰۰۱	۵

این نتایج با بررسی مقادیر *P-Value* برای مقادیر کوچکتر از ۰,۰۵ حاصل می‌شود. ستون‌های ۲ و ۴ در جدول شماره ۱۱، به ترتیب ضریب استاندارد نشده که در آن مقایسه متغیرها با همدیگر یکسان نیستند، و ضریب استانداردشده که در آن مقایسه متغیرها یکسان شده و امکان مقایسه متغیرها وجود دارد، را برای هریک از متغیرها در اختیار می‌گذارند. همچنین در این جدول متغیرها بر اساس مقدار ضریب تاثیر متغیر مستقل (*Beta*) مرتب و رتبه‌بندی شده‌اند که بالاترین عامل تاثیرگذار در میان عوامل بصری به متغیر تصویر برنده و پایین‌ترین عامل تاثیرگذار مربوط به متغیر شعار یا پیام تبلیغاتی بوده است.

۷- نتیجه‌گیری:

همانطور که در ویژگی‌های بیلبوردهای تبلیغاتی در شهرستان بابل بیان شد، می‌توان آن‌ها را اجزایی از منظر شهری به شمار آورد که با رنگ، سایز و جای قرار گرفتن خود، کالا یا محصولی را به مخاطبان بشناساند و گاهی نیز به تبلیغ محصولی خاص و نمونه را در مقابل دیگر محصولات احتمام ورزد. همچنین در حوزی عملکرد، گاه در بیلبوردهای تبلیغاتی جهت انتقال دادن پیام به مخاطبان از نشانه‌ها و شکل‌هایی بهره گرفته می‌شود که زمینه‌ی فرهنگی در آن‌ها شناسایی شده و در مواردی گاهای با توجه به زمینه‌ی فرهنگی و اجتماعی، از شیوه‌های تبلیغاتی استفاده خواهد شد که محدود به قوانین و مرسومات موجود در اجتماع می‌شوند. علاوه بر این یکی دیگر از عناصری که سبب پایدار ماندن آنها در محیط شهری خواهد شد، منطبق شدن و هماهنگ بودن با بستر موجود می‌باشد.

با توجه به تحلیل‌های صورت گرفته می‌توان به نکات زیر اشاره کرد:

- با توجه به اینکه اکثر بیلبوردهای تبلیغاتی شهرستان بابل، بازنمایاندهی عواملی بصری می‌باشد که بیان‌کننده‌ی هویت آن برنده است، طراحان گرافیک همواره تفکر خلاقانه‌ی خودشان را بیشتر متمرکز بر این کار می‌کنند.
- ویژگی‌های بصری در بیلبوردهای تبلیغاتی شهری نصب شده در شهرستان بابل، در جایگاه یک عنصر مطلقاً وابسته و گاهی اوقات در جایگاه مکملی برای محتوای پیام آن کاربرد دارند. البته باید گفت که این وابسته بودن از میزان اهمیت این عوامل بصری نمی‌کاهد.
- با توجه به رتبه‌بندی متغیرها در جدول شماره ۱۳-۴ مشاهده می‌شود که بالاترین عامل تاثیرگذار در میان عوامل بصری به متغیر تصویر برنده و پایین‌ترین عامل تاثیرگذار مربوط به متغیر شعار یا پیام تبلیغاتی بوده است.
- با تحلیل‌های صورت گرفته بر اساس نتایج حاصل از آزمون متغیرهای تحقیق و نیز آزمون فرضیه‌های تحقیق خصوصاً آزمون فریدمن، در بیلبوردهای تبلیغاتی شهرستان بابل، «تصویر برنده یا لوگوی شرکت» با میانگین رتبه ۰/۴۱۳، به عنوان اصلی‌ترین عامل در جلب توجه، انتقال پیام و به یاد ماندن پیام محسوب می‌شود که می‌تواند به بهبود آگاهی و ترجیح برنده در ذهن مشتریان منجر شود.
- همچنین در ادامه‌ی این رتبه‌بندی، به ترتیب رنگ با میانگین رتبه ۰/۴۰۴، اندازه با میانگین رتبه ۰/۳۵۱، فرم با میانگین رتبه ۰/۳۱۱ و شعار یا پیام تبلیغاتی با میانگین رتبه ۰/۲۷۶، اولویت‌های بعدی را در میان عوامل بصری مورد بررسی در این تحقیق دارا هستند.
- با توجه به اینکه در بررسی بیلبوردهای تبلیغاتی شهرستان بابل عامل رنگ با اختلاف کمی در رتبه دوم قرار گرفته است، می‌توان گفت که رنگ در این آثار توانسته است شوکی ناخواسته به لحاظ بصری به وجود آورد و به این روش بستری مناسب را برای جلب توجه مخاطبان و مشتریان ایجاد کند.

- با توجه به جدول شماره ۷ و نمودار شماره ۷ می‌توان گفت؛ فرض تاثیرگذاری وفاداری بر ارزش ویژه برنده و همچنین تاثیرگذاری ویژگی‌های بصری بیلبوردهای تبلیغاتی بر وفاداری، با توجه به بالاتر بودن سطح معناداری از مقدار (۰/۰۵) رد می‌گردد و باقی مفروضات تایید می‌گردد.

- ۸- منابع:

- بخشیزاده، علیرضا و اسدالله کردناصیج و سیدحمدی خدادادحسینی و پرویز احمدی. (۱۳۹۵). «تأثیر ابعاد بصری تبلیغات محیطی مجتمع‌های تجاری بر آگاهی از برنده، ترجیح برنده و وفاداری مشتریان». مجله علمی-پژوهشی تحقیقات بازاریابی نوین. دوره ۶. شماره ۴. زمستان ۱۳۹۵. صص ۲۴-۱.
- حافظنیا، محمد رضا. (۱۳۸۷). مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی تهران: سمت.
- صداقت، نفیسه (۱۳۹۰). دوره هشتم، رشد آموزش هنر. تبلیغات محیطی رسانه‌ای جدید در گرافیک محیطی. صص ۳۴-۳۶. شماره ۲ بهار ۱۳۹۰.
- صلوتی، مرجان (۱۳۹۰). تاثیر گرافیک محیطی در ارتباطات شهری (تحقیقات رنگ در شهر تهران و تاثیر آن در زیبایی فضای شهر در ۴ منطقه از شهر تهران، شمال، جنوب، شرق، غرب). «فصلنامه علمی-پژوهشی هنرهای تجسمی نقش‌مایه. بهار و تابستان ۱۳۹۰. دوره ۴. شماره ۷. صص ۱۱۱-۱۳۴.
- صمدی تیراندازی، رقیه؛ احمدی، رضا؛ تیزرو، علی و محمدی‌پور، سیامک. (۱۳۹۲). شناسایی عوامل مؤثر بر استقبال شرکت‌های تجاری از بیلبوردهای تبلیغاتی برون‌شهری استان هرمزگان (مطالعه‌موردی: شرکت‌های تبلیغاتی). مجله مدیریت بازاریابی. پاییز ۱۳۹۲. شماره ۲۰. صص ۳۳-۴۸.
- Bhargava, Mukesh & Donthu, Naveen. (1999). Sales response to outdoor advertising. *Journal of Advertising Research*, 39(4), 7-7.
- Chan, Kara & Cheng, Benjamin. (2011). Awareness of Outdoor Advertising in Hong-Kong, *International Journal of Consumer Research*, pp. 1-29.
- Donthu, Naveen & Cherian, Joseph & Bhargava, Mukesh. (1993). Factors influencing recall of outdoor advertising. *Journal of Advertising Research*, 33(3), 64-73.
- Kelly, Larry D. & Jugenheimer, Donald W. (2004). *Advertising Media Planning: A Brand Management Approach*. NY: M.E. Sharpe.
- Lithgow, Donna M. (1999). *The Effectiveness Use of Billboard as a Communication Tool*. Rowan University.
- Taylor, C.R.; Franke, G.R.; Bang, H. (2006). Use and Effectiveness of Billboards: Perspectives from Selective Perception Theory and Retail-Gravity Models, *Journal of Advertising*. DOI.